

Associates NEWS

แนะนำนายกสมาคมสถาปนิกชุมชนเมืองไทย
ท่านใหม่ **คุณเทอดเกียรติ คักดีคำดวง**

อันเนื่องมาจากการครบกำหนดวาระการบริหารงานของนายกสมาคมสถาปนิกชุมชนเมืองไทยท่านปัจจุบัน อาจารย์เจตกำจร พรหมโยธี ทางสมาคมฯ จึงได้มีการเลือกตั้งนายกสมาคมฯ ท่านใหม่พร้อมกับคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ เพื่อมาสานงานต่อกิจกรรมด้านการพัฒนาเมืองและชุมชนของประเทศไทย และเพื่อรองรับการบริหารจัดการงานในสาขาสถาปัตยกรรมผังเมืองจากสภาสถาปนิกให้ลุล่วงไปด้วยดี วารสาร ACT จึงถือเป็นโอกาสอันดีที่จะแนะนำท่านนายกฯ ใหม่ให้สมาชิกได้รู้จักกัน พร้อมกับรับฟังแนวคิดในการบริหารจัดการสมาคมของท่านในวาระต่อไป ขอเชิญพบกับ คุณเทอดเกียรติ คักดีคำดวง นายกสมาคมสถาปนิกชุมชนเมืองไทยในวาระใหม่ปี 2552-54

คณะกรรมการสมาคมสถาปนิก

ชุมชนเมืองไทย 2552 - 2554

ที่ปรึกษา

- คุณหญิง จรัสศรี ทีปรัช
- ดร.อุทิศ ขาวเขียว
- ว่าที่ ร.ต.บุญจง สนธิทิม
- นายทองคุณ อัตถการ
- นายปรีดี บุรณศิริ
- ดร.สุนทร ชุมสาย ณ อยุธยา
- ว่าที่ ร.ต. ภราดร ธีบุญพานันท์
- ศ.ดร.ตริงใจ บุรณสมภพ
- ศ.ดร.สุนทร บุญญาธิการ
- รศ.ดร.บรรณโคภิชญ์ เมฆวิชัย
- รศ.สิทธิพร ภิรมย์ริน
- นายพัลลภ กฤษตยานวัช
- นายเจตกำจร พรหมโยธี

คณะกรรมการบริหาร

- นายเทอดเกียรติ คักดีคำดวง
- นายภราเดช พย์ขวิเชียร
- นายอาคม เวฬุายนันท์
- ผศ.ดร.รุจิโรจน์ อนามบุตร
- นายวิชัย ตันตราวิฑูมิ
- นายวีระ ถนอมศักดิ์
- นางราศี ทองเงิน
- นายวัชรระ จงสุวัฒน์
- นางลัดดา เตชะวณิช
- นางขวัญใจ ลักษณ์การ
- นางยุพิน เทพไชย
- นายคธาพิทย์ เอี่ยมมกลา
- นางวิจิตรา บริสาครคุณ

- นายกสมาคม
- อุปนายกฝ่ายบริหาร
- อุปนายกฝ่ายวิชาชีพ
- อุปนายกฝ่ายวิชาการ
- อุปนายกฝ่ายต่างประเทศ
- อุปนายกฝ่ายประชาสัมพันธ์
- เลขาธิการ
- ปฏิคม
- นายทะเบียน
- เหรียญกษาปณ์
- ประชาสัมพันธ์
- กรรมการ
- กรรมการ

ACT : ขอเรียนถามถึงวิสัยทัศน์ในการบริหารงานของสมาคมในฐานะนายกสมาคมฯ ท่านใหม่

นายกฯ เทอดเกียรติ : ในแง่วิสัยทัศน์ ผมอยากเห็นผลลัพธ์ของการทำงานสร้างสรรค์เมืองที่น่าอยู่ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนของไทย แปรจากนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่สัมผัสได้ ปัจจุบันเป็นเพียงคำพูด หรือเป็นเพียงข้อมูลศึกษาที่ถูกจัดเก็บไว้บนหิ้ง ซึ่งเป็นความสิ้นเปลืองและไม่เกิดประโยชน์ที่ผ่านมามีเพียงผลงานชิ้นเล็กๆ ที่เกิดเป็นรูปธรรมแล้ว เช่น ลานคนเมืองที่เสาชิงช้า อนุสาวรีย์วีรชน 14 ตุลา สวนสันติชัยปราการ หัวใจหรือศูนย์กลางของวิชาชีพ Urban Design คือ คนและคนน่าจะเดินอยู่ในพื้นที่นั้นได้อย่างอิสระเสรี หรือทำกิจกรรมอื่นๆ ได้อย่างสบายใจ นำไปสู่การมีคุณภาพของชีวิตที่ดีขึ้น ถ้ามีการพัฒนาขยายกว้างไปสู่หลายพื้นที่ในแต่ละเมือง สำหรับโครงการลานคนเมือง ถ้าเพียงแต่ยกระดับรถยนต์ต่ำลงไปเพียงเล็กน้อย เลี่ยงเส้นทางรถประจำทางออกไป หน่อย ประชาชน หรือ ผู้ว่า กทม. จะเดินจากศาลาว่าการเข้าวัดสุทัศน์ฯ โดยไม่ต้องกังวลว่าจะเกิดอุบัติเหตุขณะเดิน และสามารถพาชาวต่างชาติเยี่ยมชมได้อย่างภาคภูมิใจ ซึ่งการจัดระเบียบเมืองในลักษณะนี้ไม่ได้ เป็นสิ่งแปลกใหม่แต่มีใช้มานานแล้วในต่างประเทศ ซึ่งเป็นการทำเมืองเพื่อคน จึงเป็นสิ่งที่อยากจะทำให้เกิดขึ้นในประเทศไทยให้ได้

วิสัยทัศน์ในแง่วิชาชีพ อยากเห็นหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพของงานพัฒนาเมือง หรือ หน่วยงาน Urban Development เกิดขึ้นให้เร็วที่สุด เป็นเจ้าภาพนำผังเมืองออกสู่การปฏิบัติ เป็น Tool ที่เอายังไม่รู้จักใช้ โดยอาจเริ่มต้นที่กรุงเทพฯ ผมเคยแนะนำให้เมืองพัทยาทำในลักษณะนี้ขึ้น ซึ่งปัจจุบันทราบว่าเขาก็เตรียมจัดตั้งบริษัท พัทยาพัฒนาเมือง และมีแนวโน้มว่าจะสามารถเกิดขึ้นได้ หากเรามีความตั้งใจจริงจะสามารถก่อตั้งหน่วยงานเช่นเดียวกับการเคหะฯ ขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานพัฒนาเมืองได้ และสามารถขยายเป็นบริษัทลูกขนาดเล็กลงตามแต่ละจังหวัด โดยผู้บริหารหน่วยงานต้องมีความเข้าใจเนื้อหาของงานเป็นอย่างดีจึงจะทำให้โครงการประสบความสำเร็จได้ ทั้งเกิดประโยชน์กับประชาชนกลายเป็นส่วนหนึ่งของเมืองน่าอยู่ และอาจได้ผลกำไรกลับมาด้วย

สิ่งสำคัญอีกเรื่องหนึ่งคือ เราควรเตรียมตัวสำหรับเมืองยุคใหม่ที่จะเกิดขึ้นใน 10-15 ปีข้างหน้า เพราะน้ำมันจะมีราคาสูงขึ้นจนคนส่วนใหญ่ต้องหันกลับมาใช้บริการรถขนส่งสาธารณะ และน้ำมันจะหมดลงในอีก 30 ปีต่อไป ดังนั้น เมืองไทยโดยเฉพาะกรุงเทพฯ อยู่ในจังหวะเหมาะจะเริ่มโครงการ เราอยู่ในระยะเริ่มต้น เริ่มมีรถไฟฟ้าแต่ใช้พื้นที่รอบๆ ได้ไม่เป็นประโยชน์มากนัก การขึ้นลงสถานีจะจบที่ทางเท้าโดยไม่ได้นึกถึงประโยชน์ที่จะตามมาใกล้ทางขึ้นลง รถไฟฟ้าใต้ดินในอังกฤษเดิมนักเปิดเป็นร้านสะดวกซื้อ, pub (ขายเหล้า) ปัจจุบันได้

พัฒนาเป็นศูนย์กลางของชุมชนกิจกรรมต่างๆ เพราะเป็นที่ที่คนมารวมกันจำนวนมากทุกวันเพื่อเดินทางกลับที่พัก บ้านเราผู้ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดคือ พ่อค้าที่ดิน สร้างคอนโดมิเนียมตามสถานีรถไฟฟ้า ภาครัฐยังไม่ได้สนใจที่จะใช้โอกาสในจุดนี้ เจ้าของที่ดินที่อยู่ด้านหลังสถานีซึ่งไม่ได้อยู่ติดถนนเป็นพื้นที่ตาบอด จึงจำเป็นที่จะต้องขายที่ดินให้กับนายทุนที่ดินในราคาถูก กฎหมายการจัดรูปที่ดินน่าจะนำมาใช้จัดรูปการใช้ประโยชน์ที่ดิน วางรูปแบบการพัฒนาให้เหมาะสม ทำทางเดินทางสัญจรเชื่อมชุมชนโดยรอบตรงเข้าสู่สถานี ขยายพื้นที่ให้กิจกรรมต่างๆ กระจายออกไปอย่างเป็นระบบ และทั่วถึง เจ้าของที่ดินและประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรมชาติ

ขณะเดียวกันในชุมชนชนบทควรรณรงค์ให้ผู้ขับขีดยานหรือลดการใช้ยานพาหนะที่ใช้น้ำมัน โรงเรียนและหน่วยงานราชการต่างๆ ในชนบท ควรตั้งในที่เดินทางได้สะดวกไม่ไกลจากชุมชนจนเกินไป ควรเร่งดำเนินการอย่างเร่งด่วน ศึกษาการสัญจรของชุมชนทุกขนาด จะมีวิธีการสัญจรอย่างไรให้พึ่งพาน้ำมันน้อยที่สุด เตรียมแก้ปัญหาโดยเร็วจะได้ปรับตัวทัน และท้ายที่สุดจะกลายเป็นเมืองใหญ่ที่มีระบบการเดินทางที่ดีและประหยัด

ACT : จากประเด็นข้างต้น ไม่ทราบที่ท่านนายกฯ มีประเด็นทางวิชาชีพเพิ่มเติมอีกหรือไม่ อย่างไร
นายกฯ เทอดเกียรติ : อยากรู้ไปถึงผู้บริหารการผังเมือง และเพื่อนร่วมวิชาชีพว่า การผังเมืองของประเทศไทยเรายังอยู่ในขั้นเริ่มต้นมากๆ (แม้ว่าจะตั้งมาเกือบ 50 ปี ผู้เชี่ยวชาญต่างชาติบอกว่าเหมือนกับยังไม่รู้จักใช้ผังเมืองให้เป็นประโยชน์) เราทำผังเมืองแบบเอาง่ายๆ เข้าว่า ปลอมๆ ให้ผ่านไปเพื่อนับจำนวนผังแล้วทำใหม่ ย้ายอยู่ที่ชั้นการวางผังทุก 5 ปี ขั้นตอนต่อไป การนำเอาผังไปปฏิบัติพัฒนา ก่อสร้าง หรือควบคุมอย่างจริงจัง เพื่อเมืองที่ดีขึ้นคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น เรายังไม่เริ่มเดินกันอย่างจริงจังเป็นกระบวนการ ใครเป็นเจ้าของการพัฒนาเมืองที่จริงจัง “ยังไม่มีความคืบหน้าชัดเจน” การลงมือปฏิบัติโครงการพัฒนาเมือง ทำให้เมืองน่าอยู่ เริ่มได้ทุกขั้นตอน มีผังเมืองรวม (หรือยังไม่มี) ก็เริ่มโครงการพัฒนา (Action) ได้ ไม่ต้องคอยผั่งเฉาะผังจัดรูปที่ดิน หรือผั่งอะไรอื่น ที่เราคอยกันอยู่

ACT : ขอเรียนถามย้อนไปถึงตัวอย่างในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากที่ดินเหมือนกับประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทยเองจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มตามประเด็นดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

นายกฯ เทอดเกียรติ : การสร้างมูลค่าเพิ่มในที่ดินขอยกตัวอย่างที่พื้นที่ของรัฐคือ ย่านพหลโยธิน ซึ่ง

เป็นที่ดินของรถไฟแบ่งเป็นสวนสาธารณะซึ่งเรานำไปทำประโยชน์อย่างอื่นไม่ได้ประมาณ 700 ไร่ และยังมีพื้นที่อีกประมาณ 2,000 ไร่ ที่ปัจจุบันเกือบจะกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม ผมเห็นว่าเป็นการใช้พื้นที่ที่ไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า สามารถใช้พื้นที่เหล่านี้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของเมืองใหม่หรือ CBD ที่ 2 ของกทม. การรถไฟฯ และ กทม. ได้จัดให้มีการศึกษาไว้แล้ว แต่ขาดเจ้าภาพนำสู่การปฏิบัติ

เรายังไม่มี Tool หรือหน่วยงานนี้ ต่างประเทศเขาใช้กันมาหลายสิบปีแล้ว URA ปรับให้สิงคโปร์ติด อันดับเมืองน่าอยู่ของโลกได้ใน 30 ปี เหลือกำไรจากมูลค่าเพิ่มให้รัฐบาล นำไปขยายผลด้านอื่นได้อีกมาก บริษัทพัฒนาเมืองควรเป็นลักษณะของรัฐวิสาหกิจ หรืออาจเป็นบริษัทลูกที่ขึ้นอยู่กับ กทม. เหมือนกับกรุงเทพมหานคร ผมเคยเสนอให้ ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ อดีตรองนายกรัฐมนตรี ให้ตั้งบริษัทพัฒนาเมืองของ รัฐบาลขึ้น ดร.สมคิดได้เริ่มก่อตั้งบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ โดยใช้ที่ราชพัสดุในการพัฒนาที่ดิน และมีลูกค้าเป็นหน่วยงานราชการ ปัจจุบันเสร็จสิ้นแล้วหนึ่งงาน คือ ศูนย์ราชการแห่งใหม่ ถนนแจ้งวัฒนะ ควรมีการก่อสร้างศูนย์ราชการแห่งที่สองบริเวณหมอชิต 2 มีรถไฟฟ้าพร้อมแล้ว ศูนย์ราชการแรกอยู่ห่างไกล การเดินทางไม่สะดวก ความต้องการใช้พื้นที่ยังมีอีกมาก และช่วยสร้างงานให้ชาวตลาดจตุจักรได้อีก 5 วัน

หวังว่าเมื่อการทดลองขึ้นต้นผ่านแล้ว ขั้นตอนจะปรับเป็นบริษัทพัฒนาเมืองเต็มรูปแบบ

ACT : คำถามสุดท้าย ขอเรียนถามแนวทางการทำงานกับสภาสถาปนิก

นายกฯ เทอดเกียรติ : ขอฝากว่า ในการประสานงานและทำงานร่วมกัน ทุกคนต้องได้รับประโยชน์เท่าเทียมกัน ไม่ควรแบ่งแยกวิชาชีพ ประโยชน์สูงสุดควรเกิดขึ้นกับประชาชน และขอฝากทั้งท้ายว่า ผมอยากให้สมาคมของเราเป็นสมาคมที่มีคนวัยหนุ่มเข้ามาทำงานเพื่ออนาคตของตนเอง และงานพัฒนาเมืองซึ่งยังอยู่ที่ชั้น ก.ข.ค สร้างความเข้มแข็งให้กับสมาคมฯ และวิชาชีพพร้อมไปถึงความร่วมมือของทั้ง 4 สมาคมในสภาสถาปนิกด้วย ขอขอบคุณครับ ACT